

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Mariana Pitic,
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Godină Anatolie în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Godină Anatolie împotriva lui Mînăscurtă Ion privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de către Mînăscurtă Ion, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Ștefan Vodă din 21 octombrie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 07 noiembrie 2014, Godină Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mînăscurtă Ion privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la 09 august 2013 pîrîtul i-a sustras 14 miei din turma de oi situată în extravilanul satului Cioburciu raionul Ștefan Vodă, ceea ce constituie 8 400 lei.

În sprijinul acțiunii depuse susține că, Inspectoratul de Poliție Ștefan Vodă a pornit cauza penală nr. 2014340270, în cadrul căreia s-a confirmat faptul că, Mînăscurtă Ion i-a sustras miei.

Menționează reclamantul că, prin ordonanța Procuraturii Ștefan Vodă din 15 septembrie 2014 cauza penală a fost clasată pe motiv, că în acțiunile lui Mînăscurtă Ion nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 352 Cod penal, ci se conțin elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional, iar referitor la încasarea prejudiciului i s-a explicat lui Godină Anatolie că, urmează să se adreseze în instanța de judecată. Ordonanța în cauză nu a fost contestată de către Mînăscurtă Ion.

În aceeași zi, la 15 septembrie 2014, prin ordonanțele Procuraturii Ștefan Vodă a fost pornită procedura contravențională și concomitent clasat procesul contravențional din motivul expirării termenului de prescripție de trei luni.

Susține reclamantul că, la 12 decembrie 2014, Mînăscurtă Ion a depus o contestație împotriva ordonanțelor din 15 septembrie 2014, care prin hotărîrea Judecătorei Ștefan Vodă din 08 septembrie 2015 a fost admisă. S-au declarat nule ordonanța privind pornirea procedurii contravenționale din 15 septembrie 2014 în privința lui Mînăscurtă în baza art. 335 Cod contravențional și ordonanța privind clasarea procesului contravențional, în temeiul expirării termenului de prescripție din 15 septembrie 2014, în privința lui Mînăscurtă Ion emisă de procurorul în Procuratura Ștefan Vodă și s-a încetat procesul contravențional în privința lui Mînăscurtă Ion în legătură cu declararea nulă a ordonanței de pornire a procedurii contravenționale și a ordonanței de clasare a procesului contravențional.

Reclamantul Godină Anatolie și-a întemeiat pretențiile în baza art. art. 1398, 1422 și 1423 ale Codului civil, invocînd că, pîrîtul samovolnic i-a sustras 14 miei, însă cauza penală în privința lui Mînăscurtă Ion a fost clasată, fiind că suma prejudiciului material cauzat nu depășea suma de 2500 u.c., necesare pentru ca pîrîtul să fie atras la răspundere penală în baza art.352 Cod penal, iar organul de urmărire penală i-a propus ca litigiul să-l soluționeze în cadrul unui proces civil.

Cere reclamantul, încasarea de la Mînăscurtă Ion a sumei de 8 400 lei cu titlu de prejudiciu material și 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătorei Ștefan Vodă din 21 octombrie 2015 acțiunea depusă de Godină Anatolie a fost admisă parțial. S-a încasat de la Mînăscurtă Ion în beneficiul lui Godină Anatolie prejudiciul material în sumă de 8 400 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 352 lei. Cerințele privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei s-au respins.

Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu apel de către Mînăscurtă Ion.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 s-a admis apelul declarat de Mînăscurtă Ion, s-a casat hotărîrea Judecătorei Ștefan Vodă din 21 octombrie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii depusă de Godină Anatolie.

La 27 aprilie 2016 în termenul prevăzut de lege, Godină Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea acesteia și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, iar prin urmare, au fost aplicate gerșit normele de drept procedural.

Astfel, în susținerea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată, suplimentar și faptul că, instanța de apel nu a luat în considerare

că, la investigarea cauzei penale s-a stabilit cu certitudine că, la 09 august 2013 într-adevăr intimatul a sustras 14 miei și refuză restituirea acestora.

Consideră că, pînă în prezent miei săi se află în posesie nelegitimă la intimat, fapt ce denotă încălcarea dreptului de proprietate garantat de art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 CEDO.

Mai mult ca atît a menționat că, ordonanța de clasare a cauzei penale din 15 septembrie 2014 a devenit irevocabilă prin necontestare.

Verificînd în limitele invocate în recurs legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărîrea primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Din materialele pricinii s-a stabilit cu certitudine că, Inspectoratul de Poliție Ștefan Vodă a pornit cauza penală nr. 2014340270.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă din 15 septembrie 2014 s-a clasat cauza penală nr. 2014340270 pe motiv că, în acțiunile lui Mînescuț Ion nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 352 Cod penal, ci se conțin elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional și s-a dispus informarea persoanelor interesate despre hotărîrea adoptată cu explicarea faptului că, ordonanța în cauză intră în vigoare la data adoptării și în conformitate cu prevederile art. 299¹ CPP, în termen de 15 zile din momentul de cînd s-a luat cunoștința de act, poate fi înaintată o plîngere de contestare procurorului ierarhic superior, iar ulterior, în conformitate cu art. 313 CPP, poate fi contestată la judecătorul de instrucție.

Totodată, prin ordonanța menționată s-a constatat vinovăția lui Mînescuț Ion prin luarea în mod samavolnic de la Godină Anatolie a 14 miei, iar prejudiciul material cauzat ca urmare a acțiunilor ilegale ale lui Mînescuț Ion a fost stabilit la suma de 8 400 lei (f.d. 5-7), ordonanța nefiind contestată în partea comiterii actului de samavolnicie de către Mînescuț Ion.

Tot la 15 septembrie 2014, prin ordonanțele procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă a fost pornită procedura contravențională față de Mînescuț Ion, în baza art. 335 Cod contravențional, iar prin ordonanța din aceeași dată s-a clasat procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de 3 luni, prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

La fel, din materialul probator al pricinii rezultă că, la 12 decembrie 2014, Mînescuț Ion, nefiind de acord cu ordonanțele din 15 septembrie 2014, a depus contestație.

Prin hotărîrea Judecătorei Ștefan Vodă din 08 septembrie 2015 s-a admis contestația depusă de Mînescuț Ion împotriva ordonanței procurorului privind pornirea procedurii contravenționale și clasarea procesului contravențional din 15 septembrie 2014. S-au declarat nule ordonanța privind pornirea procedurii contravenționale din 15 septembrie 2014 în privința lui Mînescuț Ion în baza art. 335 Cod contravențional și ordonanța privind clasarea procesului contravențional în temeiul expirării termenului de prescripție din 15 septembrie 2014 în privința lui Mînescuț Ion emise de procurorul Procuraturii Ștefan Vodă. S-a încetat procesul contravențional în privința lui Mînescuț Ion în legătură cu declararea nulă a ordonanței de pornire a procedurii contravenționale și a ordonanței de clasare a procesului contravențional (f.d. 44-45).

Instanța de recurs reține că, Godină Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mînescuț Ion solicitînd încasarea prejudiciului material în sumă de 8 400 lei și moral 20 000 lei.

Conform art. 1398 alin. (1) Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. art. 118 alin. (1), 121 alin. (1), 130 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectivelor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În circumstanțele relevate și conform normelor de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, prima instanță justificat a admis parțial acțiunea, încasînd de la Mînescuț Ion în beneficiul lui Godină Anatolie prejudiciul material în sumă de 8 400 lei în temeiul art. 1398 alin. (1) Cod civil, dat fiind faptul că, prin ordonanța procurorului Procuraturii Ștefan Vodă din 15 septembrie 2014 privind clasarea cauzei penale a fost stabilită vinovăția lui Mînescuț Ion în comiterea unui act de samavolnicie, prin luare a 14 mii, aceasta nefiind contestată de ultimul.

Mai mult ca atît, Colegiul remarcă că, în hotărîrea Judecătorei Ștefan Vodă din 08 septembrie 2015 s-a explicat părților în proces că, prin declararea nulității a ordonanței de pornire a procesului contravențional din 15 septembrie 2014, nu înseamnă și achitarea contravenientului Mînescuț Ion din lipsa vinovăției ultimului

(f.d. 45-verso), astfel că, prima instanță corect a stabilit, că Mînăscurtă Ion, acționînd ilicit față de Godină Anatolie, cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul patrimonial în mărime de 8 400 lei.

Colegiul apreciază critic soluția instanței de apel și nejustificată, deoarece în susținerea poziției de respingere a acțiunii nu poate fi reținută hotărîrea rămasă definitivă și irevocabilă a Judecătorei Ștefan Vodă din 08 septembrie 2015, prin care ordonanțele procurorului privind pornirea procesului contravențional și de clasare a procesului contravențional din 15 septembrie 2014 au fost declarate nule, cu încetarea procesului contravențional prevăzut la art. 335 CC, or, Mînăscurtă Ion nu a contestat la rîndul său, și ordonanța procurorului Procuraturii Ștefan Vodă privind clasarea cauzei penale din 15 septembrie 2014, în partea stabilirii vinovăției în cauzarea lui Godină Anatolie a prejudiciului material în sumă de 8 400 lei.

Relevă Colegiul că, prin ordonanța menționată, acțiunea civilă înaintată de către Godină Anatolie a fost admisă în principiu, astfel confirmînd cauzarea prejudiciului, iar în privința quantumului acestuia urmînd să se pronunțe instanța civilă.

Fiind investit cu judecarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe cînd prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, avînd în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea înaintată de către Godină Anatolie împotriva lui Mînăscurtă Ion cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Referitor la prejudiciul moral solicitat de către Godină Anatolie, Colegiul reține corectă soluția primei instanțe, luînd în considerație faptul că, nu a fost confirmat prin careva probe că, în urma acțiunilor lui Mînăscurtă Ion a fost prejudiciat moral.

Potrivit prevederilor art.94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

La materialele cauzei au fost anexate ordinele de încasare a numerarului nr. 2 din 07 noiembrie 2014 în mărime de 150 lei și nr. 1 din 17 noiembrie 2014 în mărime de 202 lei pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii (f.d. 2, 14).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță, conducîndu-se de prevederile art. 94 CPC, corect a încasat din contul lui Mînăscurtă Ion în beneficiul lui Godină Anatolie suma de 352 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nu sunt întemeiate și se resping argumentele intimatului Mînăscurtă Ion expuse în susținerea poziției cu referire la faptul că, fiind declarată nulă ordonanța privind pornirea procedurii contravenționale și ordonanța privind clasarea procesului

contravențional în temeiul expirării termenului de prescripție din 15 septembrie 2014 în privința lui Mînăscuță Ion, emise de procurorul Procuraturii Ștefan Vodă, nu există un act procedural sau judecătoresc emis în temeiul prevederilor Codului contravențional. Pe cînd, materialele pricinii denotă contrariul, și anume că, potrivit ordonanței procurorului Procuraturii Ștefan Vodă din 15 septembrie 2014 privind clasarea cauzei penale din 15 septembrie 2014 a fost stabilită vinovăția lui Mînăscuță Ion în comiterea unui act de samavolnicie, prin cauzarea lui Godină Anatolie a prejudiciului material în mărime de 8 400 lei, aceasta nefiind contestată de ultimul, însă nu a fost posibil de tras la răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că, circumstanțele pricinii au fost constatate de instanța de fond, care a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Godină Anatolie, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărîrea instanței de fond.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Godină Anatolie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 și se menține hotărîrea Judecătoriei Ștefan Vodă din 21 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Godină Anatolie împotriva lui Mînăscuță Ion privind încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi